

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การแพร่ขยายของอาวุธนิวเคลียร์นับเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของประชาคมโลกเป็นอย่างมาก จากความสำเร็จของประเทศสหรัฐอเมริกาต่อการทดลองระเบิดนิวเคลียร์เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม ค.ศ. 1945 และเหตุการณ์ทิ้งระเบิดปรมาณูของสหรัฐอเมริกาลงที่เมืองฮิโรชิมา และเมืองนางาซากิ ในเดือนสิงหาคมปีเดียวกันนั้น ได้ทำให้ประชาคมโลกเริ่มตระหนักถึงภัยคุกคามจากอาวุธนิวเคลียร์มากขึ้น โดยเฉพาะกับเหตุในประการหลัง นั้นเป็นเพราะผลกระทบจากเหตุการณ์ในครั้งนั้นได้สร้างความเสียหายและก่อให้เกิดการบาดเจ็บล้มตายของประชากรเป็นจำนวนมาก ซึ่งนับเป็นความสูญเสียครั้งใหญ่ของมวลมนุษยชาติที่เกิดขึ้นจากการใช้อาวุธนิวเคลียร์ ด้วยปัจจัยทั้งสองประการนี้จึงนำมาซึ่งแนวความคิดเกี่ยวกับอาวุธนิวเคลียร์ทั้งในส่วนของต้องการมีอาวุธนิวเคลียร์ไว้ในครอบครองเองเพื่อเสริมสร้างความเป็นมหาอำนาจและความมั่นคงให้กับประเทศตนเองเป็นการป้องกันภัยคุกคามจากการถูกโจมตีด้วยอาวุธนิวเคลียร์ กับในส่วนของความพยายามที่จะหามาตรการมาสกัดกั้นการแพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ (Nuclear Proliferation) เพื่อมิให้เทคโนโลยีทางด้านอาวุธนิวเคลียร์นั้นขยายไปสู่ประเทศอื่นๆ อันอาจนำมาซึ่งภัยคุกคามต่อสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศในอนาคตได้

ตัวอย่างความพยายามของรัฐที่ต้องการมีอาวุธนิวเคลียร์ไว้ในครอบครองจะเห็นได้จากความสำเร็จในการทดลองระเบิดนิวเคลียร์ของประเทศต่างๆ ที่ตามมา อาทิ สหภาพโซเวียต (23 กันยายน ค.ศ.1949) สหราชอาณาจักร (3 ตุลาคม ค.ศ.1952) ประเทศฝรั่งเศส (13 กุมภาพันธ์ ค.ศ.1960) และประเทศจีน (15 ตุลาคม ค.ศ.1964) ซึ่งประเทศเหล่านี้ล้วนแต่เป็นประเทศมหาอำนาจด้วยกันทั้งสิ้น อย่างไรก็ตามแม้หลายประเทศจะได้พยายามแสวงหาอาวุธนิวเคลียร์ไว้ในครอบครอง แต่ในขณะเดียวกันประชาคมโลกส่วนใหญ่รวมถึงประเทศมหาอำนาจเหล่านั้นเองต่างก็พยายามแสวงหามาตรการเพื่อมาสกัดกั้นการแพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ไว้ด้วยในขณะเดียวกัน ทั้งนี้ความพยายามดังกล่าวในที่สุดก็ได้ปรากฏออกมาเป็นสนธิสัญญาห้ามแพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ ค.ศ. 1968 (Nuclear Non-Proliferation Treaty 1968) ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน

จากข้อเท็จจริง แม้ปัจจุบันจะมีสนธิสัญญาห้ามแพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์แล้ว แต่จากการศึกษาค้นพบว่าการแพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ก็ยังคงเป็นภัยคุกคามต่อประชาคมโลกต่อไป

โดยปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นมักจะเป็นปัญหาที่เกี่ยวกับการบังคับให้ปฏิบัติตามพันธกรณีของ สนธิสัญญา และปัญหาการสกัดกั้นการแพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์จากรัฐที่ไม่เป็นภาคีของ สนธิสัญญา โดยลักษณะของปัญหาดังกล่าวสามารถแยกพิจารณาได้ดังนี้

- (1) ปัญหาอาวุธนิวเคลียร์ในกรณีของรัฐที่เป็นภาคีสนธิสัญญาห้ามแพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์

ทั้งนี้ภายใต้พันธกรณีของสนธิสัญญาได้มีการแบ่งประเภทรัฐภาคีภายใต้ สนธิสัญญาออกเป็นรัฐที่มีอาวุธนิวเคลียร์กับรัฐที่ไม่มีอาวุธนิวเคลียร์ แต่จากการศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นพบว่าฝ่ายที่กระทำละเมิดสนธิสัญญาส่วนใหญ่นั้นเกิดจากรัฐที่ไม่มีอาวุธนิวเคลียร์ โดยเป็น ปัญหาในเรื่องการบังคับใช้มาตรการภายใต้สนธิสัญญาและบทลงโทษกรณีที่ไม่ปฏิบัติตาม พันธกรณี ปัญหาการตรวจสอบอาวุธนิวเคลียร์ และปัญหาการนำพลังงานนิวเคลียร์ไปใช้ในทาง สันติ เป็นต้น ตัวอย่างของประเทศที่จัดอยู่ในกลุ่มดังกล่าวได้แก่ ประเทศเกาหลีเหนือ (ก่อนการ ถอนตัวจากการเป็นภาคีสนธิสัญญา) และประเทศอิหร่าน โดยในกรณีของประเทศหลังจะได้นำมาใช้เป็นกรณีศึกษาในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ต่อไป

- (2) ปัญหาอาวุธนิวเคลียร์ในกรณีของรัฐที่ไม่ได้เป็นภาคีสนธิสัญญาห้ามแพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ แต่มีศักยภาพในการผลิตอาวุธนิวเคลียร์

ปัญหาที่เกิดขึ้นกับประเทศในกลุ่มนี้ได้แก่ การพิจารณาหามาตรการมาบังคับต่อ รัฐดังกล่าว เนื่องจากในการสกัดกั้นการแพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์นั้นไม่สามารถนำบทบัญญัติตาม สนธิสัญญาห้ามแพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์มาใช้ได้สืบเนื่องจากการที่รัฐดังกล่าวมิได้เป็นภาคี ส่งผลให้ต้องมีการพิจารณาหามาตรการอื่นๆ มาใช้ อาทิ การเจรจาภายใต้กรอบทวิภาคีหรือพหุภาคี ความร่วมมือระหว่างประเทศ การใช้มาตรการลงโทษทางเศรษฐกิจ ซึ่งในบางครั้งอาจรวมไปถึง มาตรการทางด้านการใช้กำลัง การอาศัยมาตรการภายใต้ข้อมติของคณะมนตรีความมั่นคงแห่ง สหประชาชาติมาบังคับใช้ เป็นต้น ตัวอย่างของประเทศที่จัดอยู่ในกลุ่มดังกล่าวนี้ได้แก่ ประเทศ เกาหลีเหนือ (ภายหลังการถอนตัวจากการเป็นภาคีสนธิสัญญา) ประเทศอินเดีย ประเทศ ปากีสถาน และประเทศอิสราเอล เป็นต้น

จากปัญหาอาวุธนิวเคลียร์ที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นถึงการขาดประสิทธิภาพของ สนธิสัญญาห้ามแพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ที่ไม่สามารถสกัดกั้นการแพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ภายใน ประชาคมโลกให้หมดไปได้ อันนำไปสู่ปัญหาความขัดแย้งทางด้านอาวุธนิวเคลียร์ที่เกิดขึ้นตาม

ภูมิภาคต่างๆ ทั่วโลกในปัจจุบันโดยเฉพาะกรณีปัญหาอาวุธนิวเคลียร์ที่เกิดขึ้นในประเทศอิหร่าน อันเป็นผลมาจากการที่ประเทศอิหร่านได้ละเมิดพันธกรณีของสนธิสัญญาห้ามแพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ และความตกลงพิทักษ์ความปลอดภัย (Safeguards Agreement) ของสำนักงานพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (International Atomic Energy Agency: IAEA) อาทิ การนำเข้ายูเรเนียมโดยไม่แจ้งต่อสำนักงานพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ หรือการปิดบังกิจกรรมนิวเคลียร์ที่ดำเนินการไว้ ซึ่งเป็นเหตุให้ประชาคมโลกต่างสันนิษฐานกันไปว่าประเทศอิหร่านอาจกำลังลักลอบผลิตอาวุธนิวเคลียร์ แม้ภายหลังประเทศอิหร่านจะได้ออกมาชี้แจงว่าการดำเนินกิจกรรมดังกล่าวนั้นเป็นไปเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าซึ่งถือเป็นกิจกรรมนิวเคลียร์ที่มีวัตถุประสงค์ในทางสันติอันเป็นสิทธิโดยชอบธรรมของประเทศอิหร่านที่สามารถกระทำได้ภายใต้สนธิสัญญาก็ตาม นอกจากนี้ในกรณีของอิหร่านเช่นเดียวกันยังได้สะท้อนให้เห็นถึงข้อบกพร่องของขอบเขตการบังคับใช้สนธิสัญญาที่ไม่ครอบคลุม ซึ่งจะเห็นได้จากการที่อิหร่านสามารถนำวัตถุดิบบางประเภทที่เป็นส่วนประกอบในการผลิตอาวุธนิวเคลียร์ (Dual-Use Item) เข้าประเทศได้โดยไม่จำเป็นต้องแจ้งให้ทางสำนักงานพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศทราบ

จากกรณีดังกล่าวนี้เองทำให้ตระหนักได้ว่าการแก้ไขปัญหาอิหร่านนั้นยังจำเป็นที่จะต้องพิจารณามาตรการอื่นๆ ใ้ควบคู่กันไปด้วยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสกัดกั้นการแพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

ปัจจุบันในระบบพิทักษ์ความปลอดภัย (Safeguards System) ของสำนักงานพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศได้มีการออกพิธีสารเพิ่มเติมความตกลงพิทักษ์ความปลอดภัย ค.ศ. 1997 (Additional Protocol 1997) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบภายในรัฐภาคีสนธิสัญญาห้ามแพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ให้ครอบคลุมยิ่งขึ้น โดยเป็นการเพิ่มกฎเกณฑ์ของการตรวจสอบให้ครอบคลุม และเป็นการเพิ่มอำนาจผู้ตรวจสอบให้มากขึ้นกว่าเดิม อย่างไรก็ตาม การนำมาตราการดังกล่าวมาใช้บังคับต่อประเทศอิหร่านนั้นยังไม่สามารถกระทำได้ เพราะแม้ประเทศอิหร่านจะได้ลงนามในพิธีสารเพิ่มเติมแล้ว แต่ก็ยังมีได้ให้สัตยาบันในพิธีสารดังกล่าว

จากปัญหาความขัดแย้งทางด้านอาวุธนิวเคลียร์ที่เกิดขึ้นในประเทศอิหร่านดังที่กล่าวไปข้างต้น ได้นำมาสู่การทำความตกลงระหว่างประเทศฝรั่งเศส เยอรมัน และสหราชอาณาจักร (EU-3) กับประเทศอิหร่าน ว่าด้วยเรื่องการปฏิบัติตามพันธกรณีของสนธิสัญญาห้ามแพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ภายใต้ความตกลงดังกล่าวได้มีการระบุให้ประเทศอิหร่านปฏิบัติตามพันธกรณีของสนธิสัญญาห้ามแพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ การให้ประเทศ

อิหร่านยุติกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสมรรถนะและการแปรสภาพเชื้อเพลิงภายในประเทศของตนชั่วคราวเพื่อให้มีการตรวจสอบ และเร่งรัดประเทศอิหร่านให้ให้สัตยาบันพิธีสารเพิ่มเติม ความตกลงพิทักษ์ความปลอดภัย ตลอดจนกำหนดให้มีการเจรจาร่วมกันระหว่างตัวแทนของสหภาพยุโรปซึ่งประกอบด้วยประเทศฝรั่งเศส เยอรมัน และสหราชอาณาจักร (EU-3) กับประเทศอิหร่าน เป็นระยะๆ เพื่อร่วมกันคลี่คลายปัญหามิวเคลียร์ของประเทศอิหร่านในระยะยาวต่อไป

อย่างไรก็ตามหลังจากที่ประเทศอิหร่านได้ยุติการดำเนินกิจกรรมทางนิวเคลียร์ไว้ระยะหนึ่งตามความตกลงที่ทำไว้ในเบื้องต้น ประเทศอิหร่านได้แสดงเจตนาว่าจะกลับมาดำเนินโครงการนิวเคลียร์ต่อไป แต่ทาง EU-3 ยังคงต้องการให้ประเทศอิหร่านยุติโครงการต่อไปอีกจนกว่าทางสำนักงานพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศจะได้รับความชัดเจนในการดำเนินกิจกรรมทางนิวเคลียร์จากประเทศอิหร่านก่อน นอกจากนี้ทางสำนักงานพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศเองก็ได้มีการออกข้อมติตามมาอีกหลายฉบับเพื่อร้องขอให้อิหร่านยุติการดำเนินกิจกรรมทางนิวเคลียร์ต่อไปอีก แต่อิหร่านก็ยังคงเพิกเฉย จนในที่สุดทางสำนักงานพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศจึงได้ตัดสินใจส่งเรื่องนิวเคลียร์อิหร่านขึ้นสู่การพิจารณาของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ โดยในปัจจุบันทางคณะมนตรีความมั่นคงได้มีข้อมติออกมาด้วยกันถึงสองฉบับซึ่งประกอบไปด้วยข้อมติที่ 1696 และข้อมติที่ 1737

จากที่กล่าวมาทั้งหมดนั้นจะเห็นได้ว่าปัญหามิวเคลียร์อิหร่านอยู่ในสถานะที่น่าวิตกเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นในการแก้ไขปัญหามิวเคลียร์อิหร่าน ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรจะต้องพิจารณาถึงมาตรการที่เหมาะสมและตั้งอยู่บนหลักนิติธรรมประกอบด้วย เพราะเท่าที่ผ่านมามีการแก้ไขปัญหามิวเคลียร์ที่เกิดขึ้นในภูมิภาคอื่นๆ ไม่ค่อยจะประสบความสำเร็จเท่าไรนัก ยกตัวอย่างกรณีของเกาหลีเหนือที่ถูกกดดันจากประชาคมโลกโดยเฉพาะจากสหรัฐอเมริกา ผลที่ตามมาก็คือการที่เกาหลีเหนือถอนตัวออกจากการเป็นภาคีสันติสัญญาไป หรือในกรณีของอิรักที่ทางสหรัฐอเมริกา กล่าวหาว่ามีอาวุธทำลายล้างสูงอยู่ในครอบครอง อันเป็นเหตุให้สหรัฐอเมริกาอ้างข้อมติของสหประชาชาติที่ 1441 บุกเข้าโจมตีอิรักเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวซึ่งในท้ายที่สุดก็กลับไม่ปรากฏอาวุธดังกล่าวตามที่ประเทศสหรัฐอเมริกาอ้างแต่อย่างใด เป็นต้น ทั้งนี้จากตัวอย่างที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่าท่าทีของประชาคมโลกเองก็ถือเป็นตัวแปรสำคัญอย่างหนึ่งที่จะต้องนำมาพิจารณาด้วย โดยเฉพาะกรณีบทบาทและท่าทีของสหรัฐอเมริกาซึ่งถือว่าเป็นประเทศมหาอำนาจในปัจจุบัน นอกจากนี้สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งในการแก้ไขปัญหามิวเคลียร์ก็คือความจริงใจของทุกฝ่ายในการร่วมกันแก้ไขปัญหา มิใช่ให้ฝ่ายรัฐที่ไม่มีอาวุธนิวเคลียร์นั้นปฏิบัติตามมาตรการ

ภายใต้สนธิสัญญาฯ อยู่เพียงฝ่ายเดียว เพราะรัฐที่มีอาวุธนิวเคลียร์เองก็มีพันธกรณีที่จะต้องดำเนินการเจรจาที่นำไปสู่การลดอาวุธและกำจัดอาวุธนิวเคลียร์อย่างถาวรต่อไปด้วยเช่นกัน

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ถือเป็นการนำเสนอปัญหานิวเคลียร์ของประเทศอิหร่านที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เพื่อพิสูจน์ว่าการแก้ไขปัญหาดังกล่าวไม่อาจนำมาตรการภายใต้สนธิสัญญาห้ามแพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์มาใช้ได้แต่เพียงอย่างเดียว การแก้ไขปัญหามีจำเป็นต้องอาศัยมาตรการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ความตกลงพิทักษ์ความปลอดภัยและพิธีสารเพิ่มเติม มาตรการภายใต้กรอบขององค์การสหประชาชาติ ไม่ว่าจะเป็นกรณีของการออกข้อมติของสำนักงานพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ หรือการออกข้อมติของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ การเจรจาภายใต้กรอบทวิภาคีหรือพหุภาคี อันได้แก่ความตกลงระหว่างประเทศฝรั่งเศส ประเทศเยอรมัน และประเทศอังกฤษ กับประเทศอิหร่าน (Paris Agreement) มาพิจารณาเพื่อแก้ไขปัญหาคงคู่กันไป แต่ทั้งนี้การนำมาตรการอื่นๆ มาใช้บังคับนั้นจะต้องกระทำไปอย่างสมเหตุสมผลและไม่เป็นการเลือกปฏิบัติ อันจะส่งผลให้การควบคุมการแพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ภายใต้สนธิสัญญาฯ นั้นเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

1.2 สมมติฐานของการวิจัย

ในกรณีของประเทศอิหร่านจะเห็นได้ว่าสนธิสัญญาห้ามแพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ ค.ศ. 1968 ไม่สามารถควบคุมการแพร่ขยายของอาวุธนิวเคลียร์ได้ จึงมีความจำเป็นต้องนำมาตรการที่เกี่ยวข้องจากตราสารอื่นๆ และมาตรการภายใต้กรอบขององค์การสหประชาชาติ ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคีมาบังคับใช้ร่วมกัน

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- (1) เพื่อศึกษาถึงพันธกรณีต่างๆ ภายใต้สนธิสัญญาห้ามแพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ ค.ศ. 1968 ตลอดจนพันธกรณีที่อิหร่านพึงปฏิบัติภายใต้การเป็นภาคีของสนธิสัญญาฯ
- (2) เพื่อศึกษาถึงมาตรการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับสนธิสัญญาห้ามแพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับปัญหานิวเคลียร์อิหร่าน อาทิเช่น ตราสารอื่นๆ อันได้แก่ ความตกลงพิทักษ์ความปลอดภัย และพิธีสารเพิ่มเติมของสำนักงานพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ มาตรการภายใต้กรอบขององค์การสหประชาชาติ อันได้แก่ ข้อมติ

ของสำนักงานพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ และข้อมติของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ตลอดจนการอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในระดับทวิภาคีและพหุภาคีมาใช้ในการแก้ไขปัญหา

- (3) เพื่อศึกษาถึงสภาพปัญหาและข้อพิพาททางด้านอาวุธนิวเคลียร์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันทั้งในภาพรวม และเจาะลึกลงไปในกรณีของปัญหานิวเคลียร์อิหร่าน โดยเป็นการศึกษาสถานการณ์ไปจนถึงช่วงสิ้นปี ค.ศ.2006
- (4) เพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาคารแพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ในกรณีของอิหร่านได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยอาศัยกลไกอื่นๆ นอกเหนือจากสนธิสัญญาห้ามแพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ ค.ศ. 1968

1.4 ขอบเขตของการศึกษาวิจัย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มุ่งศึกษาถึงสนธิสัญญาห้ามแพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ ค.ศ. 1968 และมาตรการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้เขียนได้นำข้อพิพาทระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับอาวุธนิวเคลียร์มาพิจารณาประกอบ โดยได้มีการพิจารณาถึงปัญหาที่เกิดขึ้นโดยทั่วไป และเจาะลึกลงไปในการ์ณของประเทศอิหร่านเป็นกรณีศึกษา ทั้งนี้มีขอบเขตการศึกษาถึงปัญหานิวเคลียร์อิหร่านที่เกิดขึ้นจนถึงช่วงสิ้นปี ค.ศ.2006 เพื่อค้นหามาตรการที่มีประสิทธิภาพมาใช้บังคับ ซึ่งมาตรการที่ผู้เขียนได้นำมาพิจารณานอกเหนือไปจากสนธิสัญญาห้ามแพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์นั้นได้แก่ มาตรการจากตราสารอื่นๆ อาทิเช่น ความตกลงพิทักษ์ความปลอดภัย และพิธีสารเพิ่มเติมของสำนักงานพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (Safeguards Agreements and Additional Protocols) มาตรการภายใต้กรอบขององค์การสหประชาชาติ ทั้งในส่วนที่เป็นข้อมติจากสำนักงานพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศและในส่วนข้อมติของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ นอกจากนี้ยังได้มีการนำความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในระดับทวิภาคีและพหุภาคีมาพิจารณาประกอบด้วย

1.5 วิธีการศึกษาวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการค้นคว้าวิจัยจากเอกสาร โดยเป็นการศึกษา ค้นคว้า และวิเคราะห์ข้อมูลจากตัวบทกฎหมาย อันได้แก่สนธิสัญญาห้ามแพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ ค.ศ. 1968 ความตกลงพิทักษ์ความปลอดภัยและพิธีสารเพิ่มเติมของสำนักงานพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ มติของ

สำนักงานพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ มติของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ และความตกลงระหว่างรัฐบาลของฝรั่งเศส เยอรมัน และสหราชอาณาจักร กับประเทศอิหร่านว่าด้วยเรื่องการปฏิบัติตามพันธกรณีของสนธิสัญญาห้ามแพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ ค.ศ. 1968 เป็นต้น หนังสือ วารสาร บทความ วิทยานิพนธ์ รายงานทางวิชาการ ตลอดจนข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวกับสนธิสัญญาห้ามแพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์และมาตรการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ เพื่อประมวลผลและจัดทำเป็นบทสรุปและข้อเสนอแนะต่อไป

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาวิจัย

- (1) ทำให้ทราบและเข้าใจถึงพันธกรณีต่างๆ ภายใต้สนธิสัญญาห้ามแพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ ค.ศ. 1968 ตลอดจนพันธกรณีที่อิหร่านพึงปฏิบัติภายใต้การเป็นภาคีของสนธิสัญญาฯ
- (2) ทำให้ทราบและเข้าใจถึงมาตรการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับสนธิสัญญาห้ามแพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับปัญหานิวเคลียร์อิหร่าน อาทิเช่น มาตรการอื่นๆ อันได้แก่ ความตกลงพิทักษ์ความปลอดภัย และพิธีสารเพิ่มเติมของสำนักงานพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ มาตรการภายใต้กรอบขององค์การสหประชาชาติ อันได้แก่ ข้อมติของสำนักงานพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ และข้อมติของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ตลอดจนการอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในระดับทวิภาคีและพหุภาคีมาใช้ในการแก้ไขปัญหา
- (3) ทำให้ทราบและเข้าใจถึงสภาพปัญหาและข้อพิพาททางด้านอาวุธนิวเคลียร์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันทั้งในภาพรวม และในกรณีของปัญหานิวเคลียร์อิหร่าน
- (4) สามารถเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาคารแพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ในกรณีของอิหร่านได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยอาศัยกลไกอื่นๆ นอกเหนือจากสนธิสัญญาห้ามแพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ ค.ศ. 1968